

فارسی ششم: شعرای مادر عزیز

Elnaky.com

آشنایی با شعر

شاعر: ابوالقاسم حالت

موضوع: عشق بی‌کران به
مادر و مقام والای او

Elnaky.com

ای مادرِ عزیز که جانم فدای تو
قربان مهربانی و لطف و صفای تو

فدا
قربان ← پیش کش، نثار

صفا ← پاکی و یکرنگی

معنی روان

ای مادر عزیزم که جانم را فدای تو می‌کنم، من فدای
مهربانی، محبت و پاکی تو هستم.

هرگز نشد محبت یاران و دوستان
هم‌پایه‌ی محبت و مهر و وفای تو

هم‌پایه ← هم‌اندازه، برابر

محبت دوستان
زیباست اما محدود است.

محبت مادر
بی‌نهایت، با وفا و بی‌رقیب است.

معنی روان

عشق و محبت دوستان و یاران، هیچ‌گاه هم‌اندازه و
برابر با محبت و وفاداری تو نبوده است.

مهرت، برون نمی رود از سینه ام که هست
این سینه، خانه می تو و این دل، سرای تو

مهر ← عشق و محبت

سرا ← خانه، منزل

آرایه ادبی

تشبیه - سینه به خانه و
دل به سرا تشبیه شده است.

معنی روان

عشق تو هرگز از سینه من بیرون نمی رود، زیرا سینه من
خانه تو و دل من منزلگاه توست.

ای مادر عزیز که جان داده ای مرا
سهل است اگر که جان دهم اکنون برای تو

سهل ← آسان، راحت

بخشیدن جان (مادر)

فدا کردن جان (فرزند)

معنی روان

ای مادر عزیزی که به من زندگی و جان بخشیده ای، اکنون
برایم بسیار آسان است که جانم را در راه تو فدا کنم.

خشنودی تو مایه‌ی خشنودی من است زیرا بود رضای خدا در رضای تو

رضا ← رضایت، شادی و خوشحالی

معنی روان

خوشحالی و رضایت تو باعث خوشحالی من است، چرا که
رضایت خداوند در گرو رضایت توست.

گر بود اختیارِ جهانی به دست من
می ریختم تمام جهان را به پای تو

آرایه ادبی

اغراق - زیباترین شکل برای نشان دادن
بی ارزش بودن دنیا در برابر مادر.

معنی روان

اگر کنترل و قدرت تمام جهان در دست من بود، همه دنیا
را به پای تو می ریختم (آن را فدای تو می کردم).

!؟

در مصراع «می ریتختم تمام جهان را به پای تو»،
«تو» به چه کسی اشاره دارد؟

معنی روان

کلمه‌ی «تو» به مادر اشاره دارد. تمام شعر گفتگویی
عاشقانه و قدرشناسانه با مادر است.

خوانش و فهم

!؟

بیت «مهرت برون نمی‌رود از سینه‌ام که هست /
این سینه، خانه‌ی تو و این دل، سرای تو»
چگونه خوانده می‌شود؟ چرا؟

Elnaky.com

معنی روان

- چگونه؟ با لحنی آرام، مهربان و احساسی.
- چرا؟ چون شاعر در حال بیان عمیق‌ترین احساسات قلبی و عشق درونی خود به مادر است. مکث‌های مناسب در این بیت، به انتقال حس وفاداری کمک می‌کند.

پیام‌های اصلی شعر

فداکاری دوطرفه

عشق بی‌نظیر مادر

مقام الهی مادر

خسته نباشید!